

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

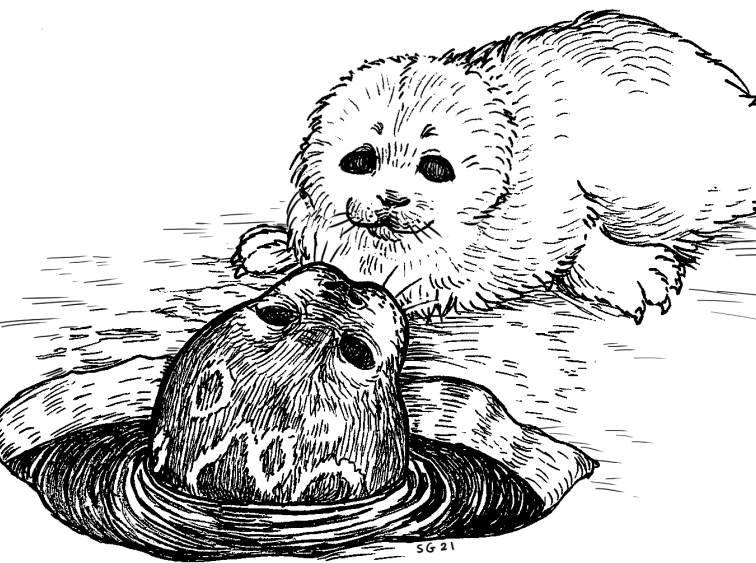
Rauhaa rakastava saimaannorppa

– Ohjeita Saimaan jäällä ja
vesillä liikkujille

Kuutti kasvaa kinoksen suojassa

Saimaannorpat kaivavat pesänsä rantojen kinoksiin. Pesät eivät näy ulospäin, joten erityinen varovaisuus on tärkeää jäällä liikuttaessa.

Liikkuessasi Saimaan jäällä muista norppaemoa ja kuuttia

- Vältä rantakinoksia, joissa norppa saattaa pesiä.
- Vältä ajelua rantojen tai kinostavien niemenkärkien ja luotojen tuntumassa liikkuessasi moottorikelkalla tai mönkijällä.
- Pidä myös koirasi kytkettynä! Kaivuupuuhiin innostunut koira voi rikkoa pesän ja pahimmillaan saada kuutin hampaisiinsa.
- Nähdessäsi norpan avojäällä muista säilyttää riittävä välimatka.

Erityisesti emot ja kuutit ovat herkkiä häiriöille.

Emot imettävät kuuttejaan helmi-huhtikuussa poikaspesien kätköissä. Häirityinä norpat sukeltavat veteen, jolloin imetys keskeytyy.

Häiritty imetysrytmi heikentää kuuttia, jolloin se voi pahimmillaan menehtyä.

Vastasyntyneeltä kuutilta puuttuu kylmältä suojaava ihonalainen rasvakerros eli traani, mutta emon rasvainen maito saa poikasen pyöristymään vauhdilla. Siksi rikkumaton imetysrauha on ensiarvoisen tärkeää kuutin selviytymiselle.

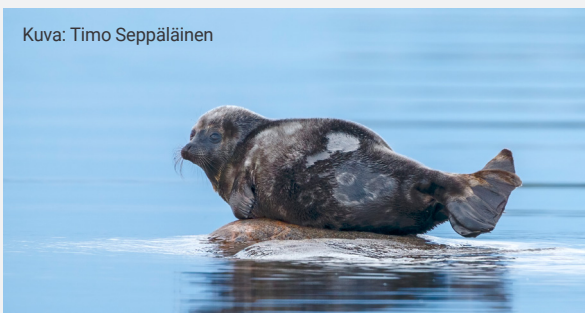
Toukokuussa kuutti jää omilleen.

Imetyksen kerryttämä vararavinto auttaa kuuttia selviytymään, kunnes se oppii hankkimaan ravintonsa itse. Näлкäinen ja aliravittu kuutti takertuu helposti kalanpyydykseen. Siinäpä saalis, jota kukaan ei toivo!

Kesän tullen on aika heittää talviturkki

Toukokuussa saimaannorpat kömpivät rantakiville köllöttelemään. Auringon lämpö nopeuttaa talviturkin vaihtumista eivätkä norpat mielellään poistu kiveä veteen. Kukapa sitä muutenkaan kaipaisi häiriötä aurinkoa ottaessaan?

Kuva: Timo Seppäläinen

Anna norpille lepäilyrauha veneillessäsi

- **Säilytä riittävä etäisyys nähdessäsi norpan.** Kiikarit ovat oiva apu tarkkailuun!
- **Seuraa norpan eleitä.** Tuntiessaan olonsa uhatuksi norppa alkaa nostella hermostuneena päätään ja kastella kuonoaan veteen valmistautuen sukeltamaan pois.
- **Hidasta ja vältä ajamasta kohti.** Aja hitaasti norpan ohi välttämällä äkkinäisiä käännöksiä. Hiljaa hyvä tulee, tuumaa norppa.
- **Jatka matkaasi vähin äänin.** Poistu paikalta kiihdyttelemättä, jottei veneen peräaalto aja norppaa kiveä.
- **Havaitessasi norpan vedessä, hidasta vauhtia.** Varaudu väistämään veneen edessä pintaan nousevaa norppaa.

Suomen kansallismaisemissa Saimaalla asustava saimaannorppa viihtyy suomalaisen sie-lunmaiseman mukaisesti rauhassa ja hiljaisuudessa. Kevättalvi ja alkukesä ovat aikaa, jolloin norpat kaipaavat rauhaa aivan erityisesti. Nou-dattamalla oppaan ohjeita varmistat, että tämä uhanalainen hylje voi jatkaa elämäänsä Sai-maalla sopusoinnussa ihmisen kanssa.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskuksella on tärkeä rooli saimaannorpan suojelussa. Se neuvottelee luonnonsuojelu-alueiden perustamisesta ja tarvittavista korva-uksista, antaa lausuntoja erilaisista hankkeista kuten kaavoista ja rakentamisen luvista sekä käsittelee lajirauhoitusta koskevat poikkeus-luvat. Lisäksi ELY-keskus vetää valtakunnal-lista Saimaannorpan suojelutyöryhmää ja on mukana Yhteinen saimaannorppamme -LIFE-projektissa.

www.ely-keskus.fi/etela-savo

Yhteinen saimaannorppamme LIFE
[Our Saimaa Seal LIFE, LIFE19 NAT/FI/000832]

Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE -ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
Kannen kuva: Jouni Koskela, piirroksiset: Sonia González López